

Vlaams
Parlement

ingediend op **1019** (2016-2017) – Nr. 1
16 december 2016 (2016-2017)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door Herman Wynants

over het Globaal Sportinfrastructuurplan

Samenstelling van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

Voorzitter: Bart Caron.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Marius Meremans, Ann Soete, Wilfried Vandaele, Miranda Van Eetvelde, Herman Wynants;

Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Sabine de Bethune, Joris Poschet;

Lionel Bajart, Jean-Jacques De Gucht;

Yamila Idrissi, Katia Segers;

Bart Caron.

Plaatsvervangers:

Kathleen Krekels, Bart Nevens, Ludo Van Campenhout, Karl Vanlouwe, Manuela Van Werde, Peter Wouters;

Cindy Franssen, Tinne Rombouts, Koen Van den Heuvel, Johan Verstreken;

Rik Daems, Francesco Vanderjeugd;

Bert Moyaers, Tine Soens;

Imade Annouri.

INHOUD

I.	Toelichting	4
1.	Beleidskader	4
2.	Vorbereidende stappen	4
3.	Uitgangspunten	6
4.	Focus en rol van Vlaanderen.....	6
5.	Krachtlijnen.....	6
6.	Volgende stappen	8
II.	Bespreking in de commissie	8
1.	Joris Poschet	8
2.	Herman Wynants	10
3.	Lionel Bajart.....	10
4.	Koen Van den Heuvel	11
5.	Bart Caron	11
6.	Minister Philippe Muyters	12
	Gebuurkte afkortingen	15

Op donderdag 10 november 2016 hield de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media een gedachtewisseling over het Globaal Sportinfrastructuurplan met Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport.

Minister Muyters heeft dit globaal infrastructuurplan vervolgens bij het Vlaams Parlement ingediend als nota van de Vlaamse Regering, Conceptnota Globaal Infrastructuurplan Vlaanderen (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 968/1).

I. Toelichting

Aan het Globaal Sportinfrastructuurplan is een uitgebreide voorgeschiedenis voorafgegaan, verklaart minister *Philippe Muyters*.

1. Beleidskader

De hoofddoelstelling van een Vlaams sportbeleid bestaat erin om zoveel mogelijk mensen aan het sporten te krijgen. Daarvoor moet de sportinfrastructuur goed zijn.

Het Vlaams regeerakkoord en de beleidsnota Sport hebben ter zake de rol van Vlaanderen afgebakend. Het komt Vlaanderen toe de bovenlokale en topsportinfrastructuur te ondersteunen. Ook de lokale overheden hebben hun verantwoordelijkheden, maar het betreft daar niet de financiële ondersteuning op Vlaams niveau.

De slogan van het sportbeleid van minister Muyters is 'Door samenspel winnen'. Samenwerking is dus het centrale thema. Die kan in dit geval bestaan uit cofinanciering.

Voorts wil de minister alle aandacht geven aan duurzaamheid en integrale toegankelijkheid.

De minister heeft overigens de beschikbaarheid van een infrastructuurplan niet afgewacht om de projectoproep voor zwembaden – overeenkomstig de afspraken in de regering – in 2015 te lanceren en dit opnieuw te doen in december 2016. Die oproepen dienen zowel voor renovatie als voor nieuwbouw van zwembaden.

Al op het einde van de vorige legislatuur heeft minister Muyters de eerste oproep over de bovenlokale sportinfrastructuur gelanceerd.

Samen met minister Crevits heeft hij ook een oproep gelanceerd om de verdere openstelling van de schoolsportinfrastructuur op gang te brengen. Dit is een relatief goedkope methode om beschikbare sportinfrastructuur beter te benutten, ook buiten de lesuren, en zo meer sporturen te creëren voor clubs en sportlui.

2. Voorbereidende stappen

In de aanloop naar het nieuwe sportinfrastructuurplan voor Vlaanderen was het eerst nodig om af te bakenen en te onderzoeken:

- wat bovenlokaal betekent;
- waar zich op dat vlak behoeften voordoen;
- welke visie Vlaanderen op topsportinfrastructuur heeft;
- wanneer er sprake is van topsportinfrastructuur;
- welke financieringsmogelijkheden er zijn;
- welke specifieke context van toepassing is op Brussel;
- wat de rol wordt voor de centra van Sport Vlaanderen.

Voor de afbakening van het begrip bovenlokaal is de minister vertrokken vanuit de bestaande definitie, die een werkgroep met experts in 2014 heeft opgesteld. Aan de hand van die studie en de beschikbare gegevens hebben de onderzoekers een model opgesteld dat de mate van bovenlokaliteit weergeeft. Bovenlokaal is geen begrip waaraan men noodzakelijk volledig of helemaal niet beantwoordt, maar een eigenschap waarin ook gradaties mogelijk zijn.

Het model van de bovenlokaliteit behelst bepaalde criteria die te maken hebben met het type sportinfrastructuur, bijvoorbeeld zwembad of klimhal. Het gaat om ruimtegebruik, de eventuele hinder en de milieutechnische aspecten die elk type meebrengt. Ook de uniciteit ervan en de perceptie bij de gemeenten spelen een rol. Vindt de gemeente dergelijke accommodatie zelf bovenlokaal? Vindt ze dat dit haar budget en planning overstijgt? Hoe hoog loopt de afstand van de verplaatsingen van de sporter naar die infrastructuur op?

Daarnaast zijn er in het model criteria op individueel niveau, bijvoorbeeld van de klimmuur in Puurs. Daarbij gaat er aandacht naar het aspect clustering. Is er genoeg slaapgelegenheden? Is daar sprake van een topsportfunctie? Dergelijke criteria bepalen dan de mate van bovenlokaliteit op individueel niveau.

Het behoeftenonderzoek is de volgende stap in de voorbereiding. Sport Vlaanderen heeft een enquête verricht bij de Vlaamse gemeenten en de sportfederaties. WES en KU Leuven hebben de antwoorden geanalyseerd. De onderzoekers hebben op basis van participatiecijfers een projectie gemaakt van het aantal geschatte gebruikers in de jaren 2020 en 2030. De onderzoekers hebben de over- of ondervertegenwoordiging van bepaalde infrastructuurtypen in bepaalde regio's of gemeenten gemeten. Bovenop die kwantitatieve gegevens hebben ze ook kwalitatieve informatie aangeleverd, onder andere door interviews met experts.

Over de topsportinfrastructuur zal de minister het niet uitgebreid hebben gezien de gedachtewisseling en vragen om uitleg daarover op 27 oktober 2016 (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2015-16 nr. 2610 en 2628).

Wat de financiering betreft, komen vandaag twee mechanismen vrij regelmatig aan bod, namelijk subsidies en pps. Maar daarnaast bestaan in Vlaanderen nog andere mechanismen, zoals – financiële en operationele – leasing, leningen, achtergestelde leningen, waarborgen, erfpacht, crowdfunding enzovoort. De minister heeft KPMG opdracht gegeven om deze zaken in kaart te brengen en daarbij na te gaan hoe inzetbaar ze zouden zijn voor sportinfrastructuur op het gebied van bijvoorbeeld looptijd, hefboomwerking en administratieve en juridische complexiteit.

Bij de steden en gemeenten heeft de minister naar hun behoeften gepolst. Voor Brussel heeft hij daarover overleg gepleegd met de VGC en het kabinet van de bevoegde minister. Uit dat overleg is een sterke behoefte aan sportinfrastructuur naar boven gekomen. Het gaat vooral om zwembad en sporthallen. Door de specifieke Brusselse context is die infrastructuur heel moeilijk te realiseren, al was het maar door plaatsgebrek.

De laatste voorbereidende stap bestond erin de plaats te bepalen die de centra van Sport Vlaanderen in dit sportinfrastructuurbeleid horen te bekleden. Moeten we dergelijke centra hebben? Zo ja, wat willen we ermee bereiken? Hier is zeker een visie nodig op hun rol in 2020.

3. Uitgangspunten

Na de voorbereidende stappen kon de minister de uitgangspunten vaststellen. Voor hem is de rol van de Vlaamse overheid veeleer ondersteunend dan leidend. Ze kan wel een regisseur of medestander zijn, maar niet de alleractiefste rol spelen. Dat laatste zou ze alleen doen als niemand anders die rol opneemt terwijl er toch een absolute noodzaak aan bestaat. Dit alles moet natuurlijk passen in de missie om zoveel mogelijk mensen aan het sporten te krijgen.

Uiteraard zijn de financiële middelen niet onbeperkt en moeten ze efficiënt worden ingezet. De focus van de ondersteuning moet daarom liggen op de bovenlokale sportinfrastructuurprojecten met het grootste hefboompotentieel.

Voorts moet Vlaanderen een voortrekker zijn voor aspecten als duurzaamheid, integrale toegankelijkheid, samenwerking, efficiënt ruimtegebruik, innovatie enzovoort.

4. Focus en rol van Vlaanderen

Volgens minister Muyters is de realisatie van lokale sportinfrastructuur een rol voor de lokale overheid. Daarin kan Vlaanderen wel faciliteren door drempels te verlagen. Vlaanderen kan aan de gemeentebesturen informatie ter beschikking stellen, hen adviseren en hen inspireren.

Voor bovenlokale projecten stelt de minister 30 percent subsidie met een maximaal subsidiebedrag van 1 miljoen euro voorop. Voor topsportinfrastructuur voorziet de minister in een hogere ondersteuning van 50 percent met een maximaal subsidiebedrag van 3,5 miljoen euro.

Ook de centra van Sport Vlaanderen moeten kunnen voorzien in topsportinfrastructuur en in de bovenlokale sportinfrastructuur waarnaar wel vraag bestaat maar die om bepaalde redenen – bijvoorbeeld ruimtelijke of financiële drempels – niet wordt gerealiseerd.

5. Krachtlijnen

De eerste krachtlijn situeert de minister in de structurele subsidies voor bovenlokale infrastructuur. Voor dergelijke infrastructuur moet Vlaanderen zoals gezegd meer doen dan voor louter lokale infrastructuur. Hier is dan ook een decretale basis aangewezen. Vandaar de aankondiging van minister Muyters dat hij een ontwerp van decreet zal indienen. Daarin zal een jaarlijkse oproep voorkomen. De minister blijft bij de filosofie dat Vlaanderen met oproepen en dus vraaggestuurd werkt, veeleer dan zelf te beslissen waar specifieke accommodatie moet terechtkomen. Het jaarlijkse terugkeren van de oproep biedt de nodige zekerheid aan de lokale besturen, clubs, federaties enzovoort.

In dat ontwerp van decreet krijgt de jaarlijkse voorziening van een budget van 5 miljoen euro een recurrent karakter. Om goed van start te kunnen gaan, wordt voor het eerste jaar, 2017, eenmalig 30 miljoen euro extra uitgetrokken en komt het totaal voor bovenlokale infrastructuur dus op 35 miljoen euro uit.

Voor bovenlokale infrastructuur bedraagt het subsidieaandeel 30 percent en het totale bedrag maximaal 1 miljoen euro. Daarmee blijft er een incentive voor gemeenten en clubs om zelf hun eigen inbreng te doen.

Gezien de complexiteit van Brussel en de moeilijkheid om een project gerealiseerd te krijgen, worden projecten die vanuit Brussel worden ingediend, buiten de rangschikking gehouden die zal gelden voor projecten vanuit het Vlaamse

Gewest. Dat gebeurt niet voor eeuwig maar tot op het niveau waarop de Brusselnorm wordt bereikt. Met andere woorden wordt tot aan het bereiken van die norm een Brussels project steeds toegewezen als het aan de door Vlaanderen vooropgestelde voorwaarden en visie voldoet, zelfs als bepaalde andere projecten hoger gerangschikt zouden zijn.

Subsidieaanvragen of projecten zullen ten eerste moeten voldoen aan een aantal basisvoorwaarden zoals een minimumdrempel voor bovenlokaliteit. Daarnaast moet de minimale investering 500.000 euro bedragen en zal bijvoorbeeld een minimum aan duurzaamheid worden opgelegd. Als een project daaraan voldoet, zal het vervolgens inhoudelijk worden beoordeeld en gerangschikt op basis van criteria, met als belangrijkste het bereik in functie van de behoefte en voorts samenwerking, integrale toegankelijkheid en innovatie.

Naast de bovenlokale infrastructuur is ook de topsportinfrastructuur een prioritaire opdracht voor het ondersteuningsbeleid vanuit Vlaanderen. Dit is de tweede krachtlijn voor de toekomst. Het gaat hier meer bepaald om trainingsinfrastructuur voor topsport. De minister verwijst naar de driehoek Gent-Antwerpen-Leuven en het campusmodel. Die aspecten heeft hij al op 27 oktober toegelicht.

De afgelopen olympiade heeft Vlaanderen in dit kader in 10 miljoen euro voorzien. Het ging daarbij onder andere om het Wezenbergzwembad, de hockeyinfrastructuur in Wilrijk, de balsportenfaciliteiten in Leuven, een krachtzaal in Gent en een indooratletiekpiste in Leuven. Het Vlaamse budget van 10 miljoen euro heeft uiteindelijk 25 miljoen euro aan investeringen in topsportinfrastructuur opgeleverd. Voor de nieuwe olympiade blijft het Vlaamse budget 10 miljoen euro. De subsidiegraad bedraagt per project 50 procent met een plafond van 3,5 miljoen euro.

De derde krachtlijn betreft de centra van Sport Vlaanderen, met als uitgangspunt de vraag voor welke aspecten van het Vlaamse sportbeleid er eigen centra nodig zijn. Ten eerste hebben ze een taak als topsporttrainingsinfrastructuur. Sommige zijn geschikt voor roeien en zeilen, waarvoor de locaties sowieso schaars zijn. Voorts staan de centra bekend om hun rol in de promotie, het aanleren en het initiëren van sporten, bijvoorbeeld met sportkampen en -klassen. Die rol blijft een mogelijke toekomstige functie voor de centra. Datzelfde geldt voor de opleidingen van trainers en sportbegeleiders. Ten slotte kan hun rol ook bestaan in een aanbod van bovenlokale sportinfrastructuur waarnaar wel vraag bestaat maar dat elders niet wordt gerealiseerd wegens een te groot ruimtebeslag, te zware financiële investering, te complexe exploitatie of te hoge uniciteit.

Het eventuele behoud van de centra van Sport Vlaanderen zal afhangen van de evaluatie op basis van de voorliggende visie. In bevestigend geval zullen de centra alleszins moeten evolueren naar 'centers of excellence'. Als de overheid haar eigen sportcentra heeft, moeten die een voorbeeld zijn op het vlak van kwaliteit, innovatie, ecologie, toegankelijkheid, klantgerichtheid enzovoort.

De Vlaamse overheid beschikt over heel wat kennis en informatie over de sportinfrastructuur en is in staat deze te verwerven en te beheren. Het is dan ook logisch om deze kennis te delen. Waarom zouden de 308 Vlaamse gemeenten en de VGC telkens opnieuw zelf het warm water uitvinden? Vlaanderen kan hen bijstaan met zijn knowhow, ook als ze een sporthal bouwen voor lokaal gebruik. De verwerving, het beheer en de terbeschikkingstelling van deze kennis door de Vlaamse overheid kan de drempel verlagen voor gemeenten. Sport Vlaanderen zal die service aanbieden en daarvoor mensen inzetten. Binnen zijn huidige afdeling Infrastructuur komt daarvoor een kennis- en adviesloket.

Heel vaak ondervinden initiatiefnemers problemen om een financiering rond te krijgen. Ook op dat vlak kan Vlaanderen faciliteren. Als minister van Economie is Philippe Muyters goed vertrouwd met het waarborgfonds binnen PMV. In de praktijk maken initiatiefnemers, bijvoorbeeld sportclubs, daar nauwelijks gebruik van. Blijkbaar is de sector weinig vertrouwd met het bestaan van dat systeem. Voor bepaalde dossiers zouden ze nochtans gemakkelijker financiering bij banken verwerven als die weten dat ze voor die waarborg in aanmerking komen. Achter elke sporthal of -infrastructuur staat tenslotte een economisch model met inkomsten en uitgaven, waarbij een waarborg zeker belang kan hebben. Sport Vlaanderen zal in die zin faciliteren voor potentiële investeerders als steden, gemeenten, clubs en federaties.

Voorts kan Sport Vlaanderen de financieringsdossiers voor sportinfrastructuur helpen professionaliseren. Het kan in overleg met de banken een sjabloon ontwikkelen om de beoordeling van hun aanvraag te vergemakkelijken. Ook hier kan Sport Vlaanderen de verdere problemen detecteren en oplossingen aanreiken.

De laatste krachtlijn betreft de frequentere benutting van te beperkt gebruikte sportinfrastructuur. Daarvan is de schoolsportinfrastructuur het bekendste maar niet enige voorbeeld. Ook bedrijven hebben wellicht sportinfrastructuur. Waarom bijvoorbeeld niet de terreinen van Nike langs de E313 ontsluiten?

In een vergelijkbare context situeert de minister de mogelijkheid om publieke ruimtes bewegingsvriendelijker te maken, waarvoor vaak maar een heel kleine extra investering nodig is. Een paar rotsblokken aan een strand toevoegen kan al volstaan om kinderen al spelend in beweging te brengen. Een fietsroute door een park zal de mensen over de streep trekken om hun zondagsritje naar de bakker met de fiets in plaats van met de auto te doen.

6. Volgende stappen

Tot slot gaat de minister nog even in op de concrete stappen die nodig zijn om de plannen uit te voeren. Hij zal een ontwerp van decreet indienen en uitvoeringsbesluiten voorbereiden. Hij hoopt dat een en ander al in het najaar van 2017 een eerste oproep voor bovenlokale sportinfrastructuur mogelijk maakt.

Minister Muyters wijst ten slotte nog op het feit dat dit plan een primeur vormt door de grondige voorstudies en planmatige afbakening van wat de Vlaamse overheid wel en niet zal doen en hoe ze dat zal doen. In de toekomst zal elk jaar opnieuw een hefboom van 5 miljoen euro voorhanden zijn om 15 miljoen euro aan sportinfrastructuurinvesteringen mogelijk te maken, met bovendien een initiële boost die deze investeringen in het eerste jaar over de 100 miljoen euro kan tillen. Daarmee verricht Vlaanderen op een realistische wijze een aanzienlijke inhaalbeweging.

II. Bespreking in de commissie

1. Joris Poschet

Joris Poschet schaarst zich achter de doelstelling om zoveel mogelijk Vlamingen en Brusselaars zo lang mogelijk gezond te laten sporten en beaamt het essentiële belang van goede infrastructuur. De CD&V deelt ook de visie dat de beschikbare Vlaamse middelen vooral – en wat haar betreft zelfs uitsluitend – naar bovenlokale projecten en topsport moeten gaan.

In 2015 en 2016 trok de minister telkens 10 miljoen euro uit voor investeringen in zwemwater, een belangrijke prioriteit in het regeerakkoord. De extra injectie van 30 miljoen euro in 2017 vindt Joris Poschet uitstekend nieuws. Naast de aanpak van het tekort aan zwemwater moeten er ook voldoende middelen zijn voor de infrastructuur van verschillende sporttakken.

Minister Muylers streeft terecht naar een maximaal gebruik van bestaande infrastructuur. In de zomer van 2016 heeft hij samen met minister Crevits een initiatief genomen met betrekking tot de schoolsportinfrastructuur. Het initiatief om die ook naschools open te stellen verdient alle inzet van de Vlaamse overheid. Elke overheidsinvestering zou moeten vergezeld gaan van de reflex om na te denken over het zo polyvalent mogelijk aanwenden van die infrastructuur.

De minister stelt als uitgangspunt voor investeringen voorop dat deze aanvullend en stimulerend moeten zijn. Joris Poschet beaamt dat de Vlaamse overheid niet zelf als hoofdinvesteerder hoort op te treden, maar het doorslaggevende duwtje in de rug van het project moet geven.

De investeringsvoorwaarden en subsidiemogelijkheden horen helder te worden beschreven in een decreet. Het gaat dus om plafonds van 30 percent en 1 miljoen euro. Daardoor zal iedereen meteen weten dat 10 miljoen euro neerkomt op minstens tien projecten. Minister *Philippe Muylers* stipt even aan dat het toekomstige jaarlijks recurrente budget 5 miljoen euro zal bedragen, maar *Joris Poschet* verduidelijkt dat hij zijn cijfer als een meer algemeen voorbeeld heeft gegeven en heeft gebaseerd op de recente investeringen in zwemwater. Wat hij bedoelt, is dat het decreet heel duidelijk het kader hoort vast te leggen opdat de potentiële investeerders hierop realistische verwachtingen kunnen baseren.

Minister Muylers schuift criteria als duurzaamheid, integrale toegankelijkheid, samenwerking, efficiënt ruimtegebruik, multifunctionaliteit en innovatie naar voren. Dergelijke criteria zouden bij elk project moeten gelden en krijgen dan ook de goedkeuring van de CD&V. Datzelfde geldt voor de plannen met kennisdeling. Die kunnen misschien zelfs meer effect sorteren dan de 5 miljoen euro die decretaal wordt vastgelegd.

Bij de beleidsmatige ontvankelijkheidscriteria schrijft de minister naast allerlei voor de hand liggende elementen ook voldoende slaapgelegenheden in. Vanwaar die keuze? Speelt dat criterium dan voor elk bovenlokaal project een rol?

Joris Poschet is tevreden met de rol die voor de VGC is weggelegd. Het potentieel voor een inhaalbeweging binnen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest verheugt hem. Uiteraard moeten de Brusselse verantwoordelijken de geboden kansen ook grijpen. Daarop zullen Joris Poschet en zijn Brusselse partijgenoten alleszins sterk aandringen. Hij is alvast blij met de prioritaire behandeling van Brusselse dossiers tot het bereiken van de Brusselnorm.

Het regeerakkoord kondigde aan de mogelijke oprichting van een Vlaamse sportcentrum in Brussel te onderzoeken. Dat onderzoek wil de minister laten samengaan met de evaluatie van de centra van Sport Vlaanderen. Wat is de timing? Gebeurt die evaluatie van de centra algemeen of ook individueel per centrum?

Tot slot gaat Joris Poschet nog in op het voornemen om openbare ruimte bewegingsvriendelijker te maken. In het buitenland ziet hij steeds meer openbare fitnessstoestellen opduiken. Het gaat wel vaak om landen met een geschikter klimaat. De spreker pleit niet om hier meteen in te investeren maar kennisdeling zou alvast welkom zijn.

2. Herman Wynants

Herman Wynants zegt de steun toe van de N-VA-fractie voor dit plan. Ook de Vlaamse Sportraad heeft trouwens een gunstig advies gegeven.

Maakt het bovenlokale karakter van infrastructuur het mogelijk dat andere tarieven van toepassing zullen zijn voor inwoners van gemeenten die het project mee hebben gedragen?

In de vorige regeerperiode heeft minister Muyters middelen vrijgemaakt voor investeringen in voetbalstadions. Komen dergelijke projecten ook in aanmerking voor erkenning als bovenlokale sportinfrastructuur?

Met de plannen voor topsporttrainingsinfrastructuur is de spreker alvast heel tevreden. Wanneer gaat de termijn eigenlijk in voor het project met de 10 miljoen euro voor de nieuwe olympiade?

Als Sport Vlaanderen een eigen kennis- en informatieloket incorporeert, hoe zal dit zich dan verhouden tot de bestaande kenniscentra als het KICS en het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid?

Hoewel het federale bevoegdheid betreft, vraagt Herman Wynants ten slotte dat Lotto alle sporten zou financieren. Daarop zou minister Muyters bij zijn federale collega kunnen aandringen.

3. Lionel Bajart

Ook *Lionel Bajart* is erg tevreden met de rol voor de VGC. Die zal de kansen nu ook daadwerkelijk moeten grijpen.

Tevreden is Open Vld ook met het globaal infrastructuurplan in het algemeen en meer bepaald met de indeling in bovenlokale en topsportinfrastructuur. Lokale sportinfrastructuur blijft terecht een opdracht voor de lokale overheden. Pas als er sprake is van een ruimer bereik, wordt het een zaak voor de Vlaamse overheid.

Vlaanderen wil vooral faciliteren maar zal ook zelf initiatief nemen waar daaraan nood blijkt te bestaan. Daarmee werpt het een drempel op om niet blind te investeren waar ook de markt een rol kan spelen of waar niet echt een nood bestaat. Op die manier krijgen private partners, sportclubs, federaties en lokale besturen de gelegenheid om zelf de noden op het terrein te schatten.

De overheid zal ook inspireren, belemmeringen wegnemen en kennis delen. Ook daarachter staat Open Vld. Tenslotte heeft Vlaanderen niet de budgettaire ruimte om alles helemaal voor zijn rekening te nemen, en dat kan ook niet de bedoeling zijn.

Als criterium voor een bovenlokaal karakter geldt onder andere het aantal structuren in een cluster. Dat vindt Lionel Bajart een nogal vage formulering die enige toelichting van de minister kon gebruiken.

Een eventuele toekomstige rol van de centra van Sport Vlaanderen zou impliceren dat ze naar 'centers of excellence' moeten evolueren. Houdt dit in dat ze dat nu nog niet zijn? Is het een optie om de centra als overheid af te stoten en ze door privépartners te laten uitbaten? Open Vld erkent alvast hun nut om te beantwoorden aan infrastructuurbehoeften die de markt niet oplost wegens te duur of te weinig populair.

Het voorliggende plan belooft wel acties maar erg concreet zijn die niet beschreven. Komt er na de visienota een concretere versie?

4. Koen Van den Heuvel

Koen Van den Heuvel gaat uit van grote instemming met het sportinfrastructuurplan, wat hij onder meer afleidt uit de afwezigheid van andere oppositieleden dan de commissievoorzitter. Terecht geeft het plan Vlaanderen een aanvullende rol bij nuttige initiatieven die niet de financiële draagkracht hebben voor een volledig autonome realisatie. Zwembaden zijn daarvan een voorbeeld, maar die zullen er ook wel voor andere sporttakken zijn.

Het ontwerp van decreet is nog in de maak, maar intussen is toch al in 35 miljoen euro voorzien. Het komt er nu op aan de timing goed in het oog te houden. Daarbij moet er duidelijkheid komen over de modaliteiten. Is bijvoorbeeld samenwerking tussen diverse gemeenten een pluspunt? Worden enkel projecten van lokale besturen gefinancierd of kan het ook gaan om initiatieven van sportclubs zelf?

De CD&V belooft alvast constructieve medewerking om het aangekondigde decreet zo snel mogelijk te realiseren.

5. Bart Caron

Bart Caron kan zich in het algemeen aansluiten bij de tevredenheid van de andere sprekers.

Concreet zou de spreker graag weten of er ook subsidielijnen komen voor lokale besturen. Is het niet beter om een duidelijke scheidingslijn te trekken? Het voorbeeld van de Finse pistes heeft geleerd dat het geen kwaad kan om te stimuleren maar dat het ook beter is om duidelijk te maken wat echt wel tot de louter lokale verantwoordelijkheid behoort.

Zal Vlaanderen nog sportcentra van het voormalige Bloso afstoten? Het gaat dan om de vroegere sportcentra. De bedoeling moet zijn dat de nieuwe infrastructuur van Sport Vlaanderen duidelijk te relateren is aan bovenlokale functies of topsport. Het is uiteraard een delicate kwestie, maar Bart Caron is niet a priori tegen afstoting.

De respectieve rol van de verschillende overheden moet zo helder mogelijk worden gedefinieerd en niet worden ingevuld met flauwe compromissen.

Net als Herman Wynants polst Bart Caron naar het verband tussen het voorliggende plan en het beleid ten aanzien van de voetbalstadions. Wordt dat beleid hierin ingekanteld? Is er sprake van gewijzigde regels en andere bedragen? Of blijven de voetbalstadions helemaal buiten dit dossier?

Wie zijn de mogelijke begunstigen van subsidies voor bovenlokale sportinfrastructuur? Kunnen het federaties zijn? Kan het ook om intergemeentelijke samenwerkingsverbanden gaan? Komen individuele gemeenten in aanmerking? Geldt dat ook voor commerciële actoren, eventueel in een pps-constructie? Bart Caron wenst geen scenario waarin kapitaalcrachtige groepen met de subsidies aan de haal gaan terwijl de overheden die de niet-rendabele behoeften zouden moeten invullen, uit de boot vallen.

Kan op het voor 2017 uitgetrokken extra budget een zogenaamde ruiter komen opdat daarvan ook nog in 2018 geld kan worden uitgegeven?

Wat met de huidige provinciale opdrachten op het vlak van bovenlokale sportinfrastructuur? Op dat vlak hebben de provincies nog tot eind 2017 mogelijkheden. Hoe verhouden die zich tot de plannen van minister Muylers? In welke mate worden provinciale projecten overgenomen in het nieuwe plan? Over het algemeen is continuïteit toch wel aangewezen.

De commissievoorzitter schaaft zich ten slotte achter de visie van de Vlaamse Sportraad op de beweegvriendelijkheid van publieke ruimte. Steun op dat vlak aan lokale besturen hoeft niet financieel te zijn maar kan ook neerkomen op het leveren van technische knowhow. Het ISB is wellicht de aangewezen partner.

6. Minister Philippe Muylers

Minister *Philippe Muylers* is tevreden met de steun van de commissie. Een dergelijk plan is alleen uitvoerbaar mits het nodige draagvlak.

Slaapgelegenheid is een voorbeeld van een mogelijk criterium. Het kan in sommige gevallen relevant zijn. Stel dat in West-Vlaanderen de enige klimmuur van heel Vlaanderen zou worden gebouwd. Als de initiatiefnemer dan inderdaad de ambitie zou hebben om tot in bijvoorbeeld Riemst sportbeoefenaars aan te trekken, dan zou het feit dat hij over slaapgelegenheid beschikt, van die ambitie getuigen. Het gaat niet om een verplichting maar om een mogelijk element in de beoordeling van de drempelvoorwaarden. Nadien volgt de inhoudelijke beoordeling op grond van de vijf voorgestelde criteria.

Voor Brussel geldt net als overal elders dat het initiatief alleen bottom-up mogelijk is. Bij oproepen uit het verleden heeft de VGC die kans al vaak gehad maar geen project ingediend. Bovendien moeten de aanvragen vanuit de VGC wel ontvankelijk zijn, dus aan bepaalde normen voldoen.

Over een centrum van Sport Vlaanderen in Brussel stelt het Vlaamse regeerakkoord dat de regering het zal onderzoeken. Dat zal minister Muylers ook doen.

De evaluatie van de bestaande centra zal individueel per centrum gebeuren, op basis van de vooropgestelde criteria. Bij Voka hoorde Philippe Muylers vaak 'structure follows strategy'. In dit geval is de strategie duidelijk gedefinieerd. De vier functies zijn vastgelegd, net als de ambitie om 'centers of excellence' te hebben. Van elk centrum zal de minister nu laten nagaan of het aan bepaalde criteria voldoet en of het potentieel heeft om op termijn een 'center of excellence' te worden. In bevestigend geval kan het dan behouden blijven. Overheveling naar de privésector kan in bepaalde gevallen ook mogelijk zijn.

De minister wil niet vooruitlopen op de beslissingen. Belangrijk is dat de strategie is bepaald. Nu komt het erop aan om na te gaan in welke mate de structuren daarin passen. Daarvoor wil de minister de nodige tijd nemen. Een eventueel centrum in Brussel zal alleszins aan dezelfde voorwaarden moeten beantwoorden. Zo niet heeft het geen zin.

Lionel Bajart vroeg of huidige centra nu al 'centers of excellence' kunnen worden genoemd. Minister Muylers acht verbetering mogelijk. Bepaalde centra kunnen extra investeringen gebruiken. Als we de centra behouden, moeten ze een voorbeeldfunctie krijgen. Ook privé- en andere partners komen in aanmerking als investeerders.

Wat de beweegvriendelijkheid betreft, heeft de minister samen met het ISB en Kind en Samenleving een publicatie met onder andere goede voorbeelden laten maken. Het kan inderdaad om fitnessstoestellen gaan zoals Joris Poschet suggereert – die bestaan in sommige gemeenten zelfs al – maar vaak zijn ook

heel eenvoudige en dus goedkope middelen denkbaar om mensen meer te doen bewegen. Een heuveltje in een park kan kinderen al aan het lopen of in de winter aan het sleeën brengen.

Herman Wynants peilde naar mogelijke tariefdifferentiatie bij intergemeentelijke samenwerking. Minister Muyters bevestigt die mogelijkheid. Als vier gemeenten bijvoorbeeld samen een infrastructuur tot stand brengen, dan hebben hun inwoners daartoe in feite via het gemeentebudget bijgedragen en is het te rechtvaardigen dat ze een korting genieten die niet van toepassing is op inwoners van andere gemeenten.

Een voetbalstadion kan inderdaad een dossier indienen, maar minister Muyters verwacht niet dat het dan veel kans maakt voor erkenning als bovenlokale infrastructuur. De voorwaarde is immers dat daar zoveel mogelijk mensen kunnen gaan sporten, wat niet hetzelfde is als naar sport kijken. Gewoonlijk staan er niet meer dan 22 spelers op een voetbalplein. Als er echt een multifunctioneel sportstadion tot stand komt, dan wordt wel een en ander mogelijk. Maar dan moet de multifunctionaliteit wel sportieve functies betreffen, niet de andere functies waarin bijvoorbeeld de Ghelamco-arena voorziet. De minister wil niets bij voorbaat uitsluiten maar de huidige dossiers over voetbalstadions passen alleszins niet in het voorliggende plan. Ze zijn toegekend op basis van een vroegere oproep en moeten op die manier worden afgewerkt. Voor nieuwe dossiers gelden alle beschreven voorwaarden, waaronder de beperking tot 1 miljoen euro. Die drempel ligt hoger voor topsport, maar dat type dossier moet stroken met het Topsportactieplan. Minister Muyters verwacht van voetbalstadions niet meteen dat ze ideaal zijn als infrastructuur voor topsport-training.

Voorts vroeg Herman Wynants naar de timing achter de 10 miljoen euro voor de nieuwe olympiade. Maar op dit moment loopt de aanwending van de 10 miljoen euro voor de huidige olympiade nog voort. De balsporthal in Leuven is nog onder constructie. De inzetbaarheid van de nieuwe budgetten zal ook afhangen van het moment waarop ze beschikbaar zijn. Intussen kan de bevraging naar de bestaande behoeften al gebeuren om de spreiding van de 10 miljoen euro te plannen.

Wat de kennisdeling betreft, ziet minister Muyters de rol van Sport Vlaanderen als die van regisseur en frontoffice. Een gemeente kan zich tot Sport Vlaanderen wenden, dat haar echter ook de weg kan wijzen naar kennis waarover anderen beschikken. Sport Vlaanderen hoeft zelf niet de dossiers voor PMV op te stellen, maar kan wel samen met die maatschappij of met de banksector handige sjablonen opstellen. Dat past in de rol van regisseur.

Buiten de centra voor Sport Vlaanderen neemt de Vlaamse overheid dus zelf geen initiatief. Die centra zijn initiatieven uit het verleden en zullen nu worden beoordeeld. Elk nieuw initiatief moet van anderen komen en kan dan eventueel rekenen op facilitering met informatie en geld vanuit de Vlaamse overheid.

Dat initiatief mag van gelijk wie afkomstig zijn, dus ook van de privésector, pps, een gemeentebestuur enzovoort. Het is best denkbaar dat één gemeente het volledige risico op zich neemt voor een samenwerkingsproject met bovenlokaal karakter. Samenwerkingsinitiatieven tussen sporttakken en hun clubs of federaties komen eveneens in aanmerking.

De subsidielijnen voor lokale initiatieven verdwijnen. Er zullen dus geen nieuwe Finse pistes komen in deze context. Er is trouwens ook een minimuminbreng van 500.000 euro vanwege de investeerder vereist. Finse pistes en kunstgrasvelden kosten doorgaans beduidend minder. De Vlaamse steun voor Finse pistes was

destijds een terechte keuze waarvan de minister geen spijt heeft, maar de keuzes worden nu anders.

Bart Caron vroeg naar de mogelijkheden van puur commerciële spelers om met de subsidies aan de haal te gaan. Als Vlaanderen subsidieert, impliceert dat echter ook een democratische entreprijs. Het is absoluut te vermijden dat Vlaanderen initiatieven subsidieert die het commerciële circuit ook zonder die steun zou aanbieden voor precies hetzelfde entreegeld. De criteria zullen dit in rekening brengen.

De begrote bedragen zijn 'geruiterd'. Strikt genomen is dat zelfs niet nodig als de oproep en de toekenning in 2017 gebeuren. De realisatie kan dan zonder probleem in de jaren daarna gebeuren.

Tot slot had Bart Caron nog een vraag over de rol van de provinciale overheid. Aangezien sport een gemeenschapsbevoegdheid is, heeft de provincie daarin geen toekomstige rol meer, tenzij gemeenten hen eventueel zelf bepaalde opdrachten willen toevertrouwen. Dat is echter niet wat de minister verwacht. Het kan niet de bedoeling zijn dat de gewezen provinciale bevoegdheden die nu respectievelijk naar het Vlaamse en lokale niveau worden overgeheveld, uiteindelijk terug bij de provincies terugkomen. Over de continuïteit zijn in de overhevelingsoperatie de nodige afspraken gemaakt.

Minister Muylers dankt de commissie nogmaals voor de steun. Hij neemt zich voor om snel werk te maken van het ontwerp van decreet.

Commissievoorzitter *Bart Caron* polst nog naar de timing daarvan.

Minister *Philippe Muylers* hoopt dat de regering nog in 2016 de eerste principiële beslissing kan nemen. Dan komt de adviesronde. Het advies van de SARC is al gedeeltelijk bekend. Ook de Raad van State moet advies kunnen uitbrengen. Daarna volgt de definitieve goedkeuring van het ontwerp door de regering. Pas daarna kan het naar het Vlaams Parlement komen. Mocht dat al in maart 2017 lukken, dan moet alles wel heel snel zijn verlopen.

Bart CARON,
voorzitter

Herman WYNANTS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

Bloso	Agentschap voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie
ISB	Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid
KICS	Kennis- en Informatiecentrum Sport
KPMG	Klynveld Main Goerdeler en Peat Marwick
KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
PMV	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
pps	publiek-private samenwerking
SARC	Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie (van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest)
Voka	Vlaams netwerk van ondernemingen
WES	West-Vlaams Economisch Studiebureau